

Kunnskapsbasert retningslinje for oppfølging av personer med cerebral parese

Retningslinje - Ortopedi

Retningslinje hånd

Rasmus Thorkildsen, OUS - håndkirurg

Erika Longe Grønner, OUS - ergoterapeut

Gunvor L Klevberg, OUS - ergoterapeut

Hovedanbefaling hånd

- Kartlegging håndkirurgi
håndfunksjon og effekt av tidligere behandlinger bør kartlegges. Individuelle mål bør identifiseres
- Håndkirurgisk behandling
ved uttalte kontrakturer eller når spastisitet, stramhet, og muskulær ubalanse forhindrer funksjon
- Postoperativ oppfølging
Spesifikk, målrettet og tverrfaglig postoperativ oppfølging bør iverksettes.
Gips- og ortosebehandling samt intensiv målrettet trening, avhengig av personens målsetting, alder og funksjonsnivå

Retningslinje hofte

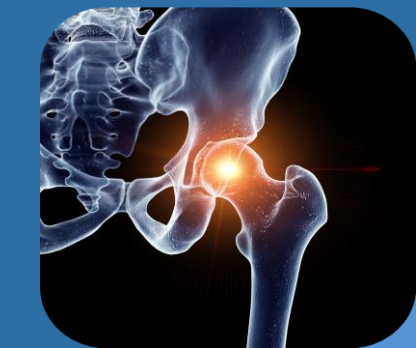
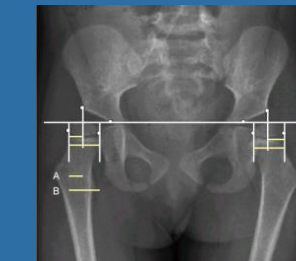
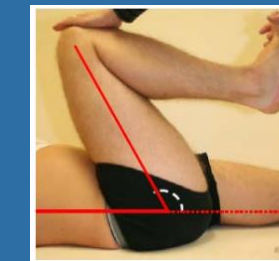
Andreas Knaus, OUS - barneortoped

Elisabet Rodby Bousquet, OUS - fysioterapeut

Hovedanbefaling hofte

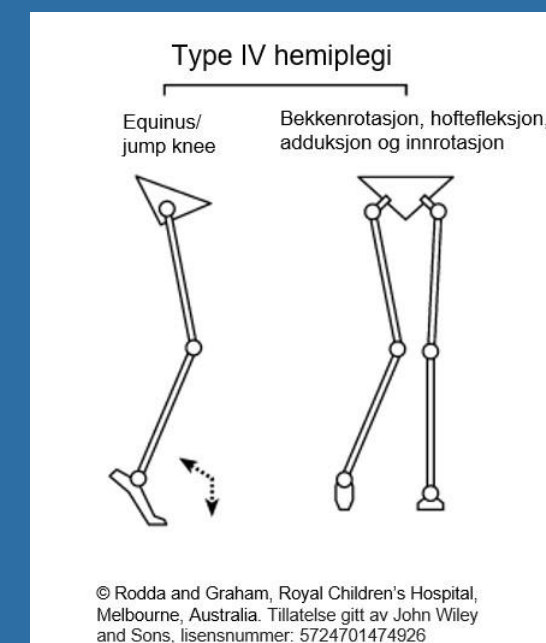
Hoftene hos barn med CP bør følges opp med et systematisk oppfølgingsprogram som består av klinisk og radiologisk undersøkelse

NYTT hofte

Gang med flektert-addusert-innadrotert hofte (Winter, Gage and Hick type IV)

- røntgen av hoftene ved 6 år
- deretter hvert annet år (ofte ved lateralisering) til avsluttet vekst.

Retningslinje skoliose

Svend Vinje, OUS - ryggkirurg

Thomas Kibsgård, OUS - ryggkirurg

Thomas Natvik, Helse-Bergen - ryggkirurg

Sivert Hammer, StOlav - ryggkirurg

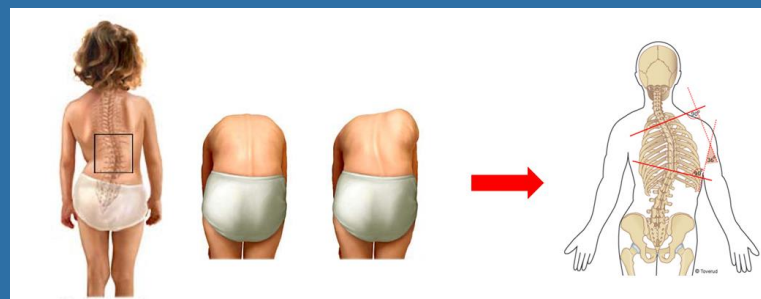
Elisabet Rodby Bousquet, OUS - fysioterapeut

Hovedanbefaling skoliose

Personer med CP bør ha en systematisk oppfølging, med klinisk ryggundersøkelse for vurdering av skoliose.

Dette gjelder spesielt barn og voksne med GMFCS III-V som har størst risiko for skolioseutvikling

NYTT skoliose

➤ 30% ved mild klinisk skoliose har allerede utviklet en langtkommen skoliose ved røntgenundersøkelse, (Cobbs >40°)

Utvidet anbefaling:

- a. GMFCS nivå V røntgen senest ved 5 års alder uavhengig av klinisk presentasjon.
  - i. positivt røntgenbilde - nytt årlig røntgenbilde.
  - ii. negativt røntgenbilde - neste bilde hvert 2 år inntil positivt funn. Henvises ryggortoped ved Cobbs vinkel > 40°.

- a. GMFCS nivå IV røntgen senest ved 10 års alder uavhengig av klinisk resentasjon. Henvises ryggortoped ved Cobbs vinkel > 40°.

Retningslinje kne, fot og gangvansker

Per Reidar Høiness, Vestre Viken – barneortoped

Per Åstrand, Karolinska ALB – barneortoped

Elisabet Rodby Bousquet, OUS - fysioterapeut

Hovedanbefaling kne og gange

Gående barn (GMFCS I-III) med fleksjonskontrakturer, stive knær under gange eller redusert aktiv strekkeevne i knærne bør vurderes for ortopedkirurgisk behandling, fortrinnsvis etter utført 3DGA.

Barn med kun ståfunksjon (GMFCS IV-V) og fleksjonskontrakturer bør vurderes for ortopedkirurgisk behandling.

Hovedanbefaling fot

Fotdeformitet som medfører

- smerter, plager og redusert funksjon på grunn av deformiteten
- trykk fra sko eller ortoser til tross for forsøk på justeringer og tilpasninger
- bør henvises til ortopedkirurg for vurdering

Retningslinje ortoser

Katrine Jansen, Haukeland universitetssykehus - ortopediingeniør

Tobias Gohl, Trondheim - ortopediingeniør

Ingrid Skaaret, OUS - ortopediingeniør

Hovedanbefaling ortoser

Korsett

Skolioseutvikling bør følges som beskrevet og anbefalt under tema ortopedi. Ortoped vil avgjøre om det skal igangsettes tilpasning av korsett og ortopediingeniør blir da involvert

Funksjonell elektrisk stimuleringsortose

kan vurderes som alternativ til tradisjonell AFO (GMFCS nivå I-II) hvor droppfot/manglende dorsalfleksjon i svingfasen er en utfordring.

Dynamisk tekstilortose

kan vurderes som tiltak for å påvirke postural kontroll, proksimal stabilitet, grov- og finmotorisk funksjon og gangfunksjon. Tiltaket bør evalueres regelmessig ut fra definerte målområder.

Metodebok.no

